

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 147/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha 5, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 18C/3/2017 a Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5Co/13/2020 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 18C/3/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava I **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 18C/3/2017 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie **1 500 eur**, ktoré **je mu povinný** zaplatiť Okresný súd Bratislava I do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava I **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **410,92 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecných súdov v civilnom spore. Okrem toho žiada

okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prietáhov a finančne zadosťučinienie od okresného súdu 1 500 eur a od krajského súdu 500 eur.

II.

2. Žalobou z 10. januára 2017 si sťažovateľ voči Slovenskej republike uplatnil nárok na náhradu nákladov obhajoby v trestnom konaní. Okresný súd 20. februára 2017 vyzval žalovanú na vyjadrenie, ktoré mu bolo doručené 12. apríla 2017. Okresný súd 11. mája 2017 vyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovanej. Vyjadrenie sťažovateľa bolo okresnému súdu doručené 15. júna 2017. K tomuto vyjadreniu sa žalovaná nevyjadrila. Prvé pojednávanie okresný súd nariadil na 21. február 2019, ktoré bolo zrušené pre práceneschopnosť sudkyne. Ďalšie pojednávania boli nariadené na 4. apríl 2019 a 14. máj 2019. Okresný súd rozsudkom zo 14. mája 2019 žalobe sťažovateľa vyhovel. Žalovaná 11. júla 2019 podala proti rozsudku odvolanie. Sťažovateľ doručil súdu 27. augusta 2019 vyjadrenie k odvolaniu. Okresný súd 9. septembra 2019 vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k vyjadreniu sťažovateľa, no žalovaná sa nevyjadrila.

3. Okresný súd 27. januára 2020 predložil odvolanie na rozhodnutie krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 31. mája 2021 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu 14. júla 2021 vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd nariadil pojednávanie na 1. február 2022, ktoré však bolo pre zmenu sudcu zrušené a ďalší termín pojednávania je nariadený na 27. júl 2022.

III.

4. Sťažovateľ namieta dlhodobú nečinnosť súdov, ktorá mu spôsobuje právnu neistotu. Dĺžku konania považuje za neprimeranú tomu, že jeho spor je jednoduchý a má pre neho osobitý význam. Poukázal na to, že predsedovia oboch konajúcich súdov konštatovali prietahy v jeho spore.

5. Okresný súd uviedol, že od vybavenia sťažnosti, ktorú sťažovateľ podal 14. januára 2022, konal bez prietáhov. Poukázal na celkovú zaťaženosť a na nedostatočné personálne obsadenie. Krajský súd uviedol, že skoršiemu prejednaniu veci bránila pandemická situácia a nejde o vec, ktorú by bolo potrebné vybaviť ako prednostnú.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Čo sa týka zložitosti veci, treba uviesť, že nemožno identifikovať osobitú či už skutkovú alebo právnu zložitosť veci. Ide o bežný civilný spor pred všeobecnými súdmi. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by akokoľvek vplývali na dĺžku konania.

8. K predĺženiu konania prispel postup okresného súdu, ktorý prvé pojednávanie nariadil až po viac ako dvoch rokoch od doručenia žaloby, keď od júla 2017 do nariadenia pojednávania nevykonal žiaden úkon. Neefektívny postup okresného súdu možno identifikovať aj po podaní odvolania, keď okresný súd v septembri 2019 vyzval žalovanú na vyjadrenie, no táto nereagovala a odvolanie bolo krajskému súdu predložené až koncom januára 2020. K neprimeranému odstupu medzi úkonmi súdu došlo aj po vrátení veci z krajského súdu v júli 2021, keď je zrejmé, že pojednávanie sa uskutoční až po viac ako roku od rozhodnutia krajského súdu. Viaceré obdobia nečinnosti spolu so zrušením rozsudku okresného súdu boli prvkami, ktoré prispeli k celkovej dĺžke konania, ktoré ani po viac ako piatich rokoch od jeho začatia nie je právoplatne skončené. Už táto skutočnosť je dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu. Vzhľadom na to, že konanie na okresnom súde stále trvá, bolo okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy prikázané, aby konal bez zbytočných prieťahov

9. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľa a postup okresného súdu bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 1 500 eur, keď už teraz je zrejmé, že okresný súd prispel k predĺženiu konania najmenej o tri roky. I napriek tomu, že šlo o jednoduchú vec a že sťažovateľ neprispel svojím konaním k predĺženiu konania, bolo možné očakávať, aby obdobný spor bol rozhodnutý v podstatne kratšej dobe. Nebol dôvod na to, aby bolo návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia vyhovené vo väčšom rozsahu.

10. K tvrdeniu okresného súdu o jeho zaťaženosti a nedostatočnom personálnom obsadení treba uviesť, že systémové zlyhania pri správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nezavávajú Slovenskú republiku zodpovednosti za prieťahy (II. ÚS 481/2017).

11. I keď rozhodovanie krajského súdu o odvolaní sťažovateľa v jednoduchej veci trvalo takmer rok a pol, nebol dôvod na to, aby bolo konštatované porušenie základných práv sťažovateľa krajským súdom. Takéto trvanie odvolacieho konania nie je optimálne, no zároveň nedosahuje intenzitu porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto vo vzťahu k postupu krajského súdu nebolo ústavnej sťažnosti vyhovené, pričom celková dĺžka konania bola zohľadnená v priznanom finančnom zadosťučinení.

V.

12. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden

úkon v roku 2022 je 193,83 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 193,83 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 11,63 eur) predstavuje 410,92 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu